

UVOD

Šta je inflacija?

- _ Neuravnoteženost između tražnje i ponude dobara može uzrokovati povećanje cena. Rezultirajuća inflacija može izazvati novu patnju.
- _ Čak i nizak nivo inflacije može udariti po novčaniku porodica, uznemiriti tržište finansija i izazvati niz političkih protesta.
- _ Galopirajuća inflacija može izazvati još veću štetu; ona može uništiti celu privredu i oboriti vladu.
- _ **Inflacija** predstavlja porast opšteg nivoa cena.
- _ Stopa inflacije je stopa promene opšteg nivoa cena i meri se na sledeći način:

$$\text{Inflaciona stopa} = \frac{\text{nivo cena (godina } t) - \text{nivoa cena (godina } t-1)}{\text{nivo cena (godina } t-1)}$$

- _ Nivo cena merimo kao ponderisani prosek za robe i usluge u nekoj privredi.
- _ U praksi, ukupni nivo cena merimo izradom indeksa cena, koji predstavljaju proseke potrošačkih i proizvodackih cena (Consumer Price Index – CPI).
- _ *2. Relativne i prosečne cene.*
- _ Mi moramo biti oprezni u razlikovanju fenomena zvanog inflacija od povećanja cene specifičnih dobara.
- _ Inflacija predstavlja porast opšteg nivoa cena a ne predstavlja promenu bilo koje specifične cene

Inflacija je povećanje agregatne razine cijena u odnosu na vrijednost novca. Pojam inflacije također se može definirati kao pad vrijednosti novca.

Vrijednost novca označava njegova kupovna moć. Dakle, ako u određenoj privredi postoji inflacija, kupovna moć te valute pada.

Jednostavna jednačina stope inflacije glasi:

$SI = \left[\frac{\text{razina cijena vremenskog razdoblja 2} - \text{razina cijena vremenskog razdoblja 1}}{\text{razina cijena vremenskog razdoblja 1}} \right] \times 100$
 Za mjerenje inflacije još se koristi i Indeks potrošačkih cijena (CPI) koji mjeri troškove tržišne košare dobara i usluga potrebnih za svakodnevni život. Osim toga koristi se i GDP deflator i rjeđe indeks proizvođačkih cijena.

Deflacija je proces smanjivanja opće razine cijena, suprotan inflaciji, dok je dezinflacija proces smanjivanja stope inflacije.

O inflaciji se zna jako mnogo, ali ipak nedovoljno da bi se mogla "izliječiti".

Inflacija je specifična po tome što ne bira ni mjesto ni vrijeme gdje će se javiti; to mogu biti razvijene ali i nerazvijene zemlje, površinom male i velike... Druga specifičnost je što se nikad ne javlja dva puta u istom obliku.

Inflacija se može dogoditi i preko noći, ali naznaka za njen dolazak ipak ima. To su *recefalacija* (recesija+inflacija) i *stagflacija* (stagnacija+inflacija).

Recesija je blagi gospodarski poremećaj a stagnacija je vrijeme mirovanja gosp. promjena. Dakle, pojavom blagih gospodarskih poremećaja, ukoliko postanu mnogobrojniji i veći, možemo biti sigurni kako će se na kraju dogoditi inflacija kao najteži oblik gosp. poremećaja.

Stopa inflacije i utjecaj na gospodarstvo

Prema intenzitetu inflacija se obično dijeli na umjerenu (do 10% godišnje), galopirajuću (iznad 10% godišnje) i hiperinflaciju (iznad 50% mjesečno).

- Umjerena inflacija prisutna je u mnogim svjetskim gospodarstvima. Povjerenje ljudi u novac nije upitno pa ga ne nastoje pretvoriti u nekretnine ili neki drugi oblik trajnih potrošnih dobara. Ljudi su spremni na dugoročne transakcije jer ih porast cijena znatnije ne obezvrjeđuje. Umjerena inflacija se obično smatra stimulativnom kako za agregatnu ponudu tako i za agregatnu potražnju.
- U galopirajućoj inflaciji, novac gubi na vrijednosti pa ljudi kod sebe zadržavaju minimalne količine potrebne za transakcije. Cijene se izražavaju u stabilnijim valutama, dok ugovori dobivaju deviznu klauzulu. Financijska tržišta odumiru iako gospodarstvo funkcionira.
- Kod hiperinflacije stopa inflacije je višeznamenakasta. Ponuda novca daleko premašuje njegovu potražnju. Novčana razmjena se zamjenjuje trampom (robna razmjena), dolazi do dramatične preraspodjele bogatstva i gospodarstvo je u rasulu. Bijeg od valute koja gubi vrijednost može dovesti do daljnjeg ubrzavanja inflacije i na taj način zatvoriti "začarani krug". Stanovništvo ne vjeruje u snagu novca pa se ni ne zadužuje a dodatna emisija novca od strane središnje banke, samo bi poduprla inflaciju. U stanju hiperinflacije dolazi do teških društvenih i socijalnih poremećaja a gospodarstvo uopće ne funkcionira.

Deflacija predstavlja suprotnu pojavu od inflacije. Odražava se kao opšti pad nivoa cena. Deflacije su retke pojave povezane s krizama, kao što je to bio slučaj 1930-tih i 1989. godine. Država deluje aktivnom stabilizacionom politikom i uklanja duboke krize u većini industrijskih razvijenih zemalja.

Dezinflacija je smanjivanje stope inflacije. U Srbiji, poslednje razdoblje dezinflacije bilo je početkom 1993. godine, kada je visoka stopa inflacije, koja je beležila višecifreni nivo, smanjena uz pomoć restriktivne monetarne politike i ostalih instrumenata ekonomske politike.

Uzroci inflacije

Uzroci inflacije mogu biti višestruki. Kod inflacije potražnje, previše potrošnje je preusmjereno na premalo roba. Uzroci su porast novčane ponude, državnih rashoda te porast izvoza čime se smanjuje domaća ponuda. S druge strane, porast nominalnih nadnica, porast cijena inputa i energije i promjena deviznih tečajeva dovode do inflacije troškova. Visoke stope inflacije najčešće su prouzročene političkom odlukom u situacijama u kojima država ne može namaknuti prihode iz drugih izvora pa se odlučuje na "tiskanje novca".

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

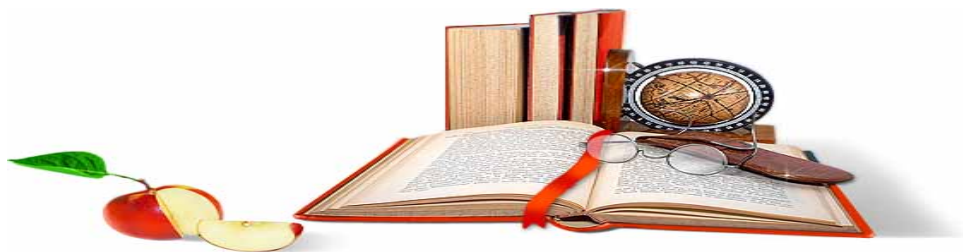
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com